

Första roten, tomt 16

Kvarteret Larmtrumman

Trettonde roten 1637–57

Vallgatan södra sida mellan Korsgatan
och västra hamnen

Femte roten 1657–70

Sven (Andersson) murmästare R13 1647–51, 1653–55: 2 mtl

1647–70

Det kan vara denna gård det rör sig om, när Göteborgs magistratsprotokoll 18.4.1681 berättar, att första gången uppbjöds av Lars Andersson hus och gård, som avlidne Sven murmästare ägt och som Lars exekutionsvis var tillslagen och som var belägen på Vallgatan. Jämför dock 1.64.

Nils i Bårekulla

kallad beskyttare 1671, konstapel 1673

En artillerihantlangare 1679

Ingjel Halvardsdotter 1679

Lars Eriksson 1681

(okänt på vilka tomter dessa bodde)

Skeppar Olof Andersson i Amundö

1681

I en bouppteckning 1697(:536) anges skepparen Olof Andersson vara gift med *Brita Jonsdotter* och ha släktingarna *bröderna Anders Andersson i Köpenhamn* och *Bernt Andersson*. Britas broder hette *Måns Jonsson i Backåker* och svåger *Anders Helgesson i Borås*. Denne skeppare Olof Andersson efterlämnade hus och gård på Kvarnbergsgatan, såld för 125 rdr. Han kan mycket väl vara identisk med Olof Andersson i Amundö, ty

handelsmannen Sven Olofsson Pihl

lät den 11.2.1685 första resan uppbjuda en tomt på Vallgatan mellan kapten Johan Myrmans gård i öster och Olof Lådemakares i väster, som han köpt av Oluf Andersson i Amundö för 80 rdr.

Sven Olofsson Pihl påträffar man först i Göteborgs tomtöreslängder 1676–81 som ägare av 1.40 (kv. Artilleristallet, hörnet av Vall- och Ekelundsgatorna). I M1676 tillskrives han en hel tomt och kallas artillerifyrverkare. Den 20 november skriver resolutionsboken: ”Samma dag avlade Sven Olofsson Pihl sin borgare-Eed, och som han borgarebarn och dessutom rotemästare är. Dy förskontes han med Burepenningar”. – Den 14 dec. erhöill han tillstånd att få pengar ur fattigbössan till ett litet barn som han hade tagit hand om. Den omskrivna tomten 1.40 beboddes 1696 av Sven Pihls svärson, som den 28.1.1692 kvitterade ut hustruns fädernearv av Sven Pihl. När *kaptenlöjtnant Anders Treffenfelt* vid rådhusrätten 1.3.1700 försökte få *Lars Eeks* påstådda gård 1.40 som betalning för en skuld förklarade Sven Pihl att gården var hans som han hade tillåtit sin svärson att bebo. Han ägde också ett tredjedels hemman Balltorp i Fässberg.

Sven Pihl, som 1702 förordnades att vara bisittare i handelsgillet, ägde en tid tillsammans med *Jacob Feigel m fl.* hästkvarnen på Ekelundsgatan (Se 1.44, kv. Artilleristallet). 1712 köpte han också *Casper Gurskis* hus och tomt på Vallgatan.

Det fanns inte i hela kvarteret Larmtrumman något dyrbarare hus än det Sven Pihl ägde – det var värderat till 800 d smt 1715 medan *Joakim Marcus änka*, som kom därnäst, ägde hus värderat till 600 d smt. Sven Pihls lösöre värderades till hela 800 d smt. Däremot uppgick tomtvärdet till 200 d smt – det vanliga värdet för en hel tomt. Samma år den 5 augusti avled Sven Pihl. Hans svärson *kyrkoherden Per Hansson Comenius* (gift *Maria Pihl*, som var död 1719) klagade detta år över att efter hans utgamle svärfaders förra hustru (*Gunellas*) död hade det mindre än ett halvår därefter lyst i Fässbergs kyrka för ett äktenskap mellan Pihl och *tygvaktaren Jonas Raschs* dotter *Margareta*. Bröllopet ägde rum den 5.11.1714. Enligt ett inbördes testamente övertog gården efter Sven Pihls död. Hos henne bodde 1721 systemen *Stina Rasch*.

När *Margareta Rasch* efter branden 1721 den 11 nov. detta år till *Sebastian Tham* pantsatte ödetomten sades den vara belägen mellan snickarmästare *Makers* tomt i öster och salig *Thelins* arvingar i väster. När

hovslagaren mäster Henrik Bolms

den 17.3.1722 begärde fortsatt uppbud av den tomt han (för 300 d smt och en diskretion 1721) tillhandlat sig av madame *Greta Rasch* förklarade hon sig icke ha uppburit det ringaste för tomten utan köpeskillingen hade kommersrådet *Sebastian Tham* tagit på grund av hennes skuld till honom. Även rådmännen *Bruhn och Häger* hade krav på hennes avlidne man *Sven Pihl*. *Henrik Bolms* fick fasta på tomten 22.5.1722. Fadern till denne *Henrik Bolms Friedrich Bolms* var i slutet av 1600-talet bosatt i *Saltzliebenhalle*, *Hildesheim*. *Henrik Bolms* första hustru *Hillika Müller* var dotter till *sadelmakaremästare Berendt Müller*, död 1716, och hans första hustru, död 1700. *Hillika* döptes 8.9.1688, gifte sig med *Henrik Bolms* den 30.10.1716 och avled i barnsäng 1718. *Henrik Bolms* gifte 15.4.1719 om sig med *Gunilla Lerberg*, dotter till *Petter Lerberg*, död 1799. Efter henne gjordes bouppteckning 24.11.1761. En dotter i detta äktenskap *Margareta*, född 3.4.1725, död 25.2.1778 gifte sig med *superkargören vid Ostindiska Kompaniet Johan Paul Flygare*, född 16.1.1720, död 3.7.1784.

Det måste ur ekonomisk synpunkt ha varit värdefullt med ett gemensamt boende för hovslagare och vagnmakare. Hovslagaren *Hindric Bolms* – också kallad grovsmedsmästare – hade 1725 i sitt hus boende *hjulmakaren Bengt Wettergren*. 1737 delade han verkstaden med ägaren av 1.14 *vagnmakare Ludvig Gutapfel*, som hade *gesällen Gottfried Reuhard*. Själv hade *Hindric Bolms* detta år *läregossen Bengt Andersson*.

Henrik Bolms avled 1743 (begr. 30.12). Hans hus och gård på Vallgatan mellan snickare *Niclas Makers* hus i öster och trädgårdsmästare *Sven Simssons* ödetomt i väster värderades till 920 daler. Sonen *Niclas Bolms*, döpt 7.7.1721, död 1806 den 22 sept. övertog gården mot det att modern och systemen *Margareta* – då ännu ogift – skulle få vistas hos honom i hans bröd under deras livstid eller för *Margaretas* del till dess hon ”blivit med något anständigt gifte försedd”, då hon skulle få både kapital och ränta på sitt fäderne. Hans första hustru, *Christina Roslin*, död barnlös 14.4.1757, var syster till den berömde målaren *Alexander Roslin*. Bland hennes efterlämnade tillhörigheter fanns ”en fleute travers” samt ”en helt liten ängel”. Gården anges i bouppteckningen efter henne ligga mellan handl. *Jacob Besiens* hus i öster och trädgårdsmästare *Sven Simsons* tomt i väster. 1789 den 28 sept. vid bouppteckningen efter *Niclas Bolms* andra hustru *Anna Catarina Ström* var grannarna f.d. handl. *Gabriel Ullman* och *Sven Linhult* (samma väderstreck).

Detta år såldes gården till mågen *målaremästare John Lilljedahl (Liljendahl)*, död 6.7.1811, gift *Christina Eleonora Bolms*, född 5.11.1758, död 9.4.1833, förut gift med *målaremästare Johan Rodin*, död 24.9.1783. Hyresgäster i gården 1802 var *hovsmeden Carl Widing* och *perukmakare Joh. Öhman*. När målaremästaren avled (bou 26.11.1811) efterlämnade han tvåvåningsstenhuset nummer 16–17 i första roten, värt 8 000 rdr bco, hälften i ett oljeslageri i Mölndal samt mjölkvarn där. Christina Eleonora Bolms behöll huset på Vallgatan och oljeslageriet till sin död 1833. Men gård och oljeslageri ägde hon inte ensam: även i bouppteckningen efter hennes son med målaren Johan Rodin, *Carl Gustaf Rodin* född 1783, död ogift 2.2.1832, bou 5.9.1833 upptages stenhus och tomt nummer 16–17 i första roten Vallgatan värd 666:32 rdr samt hälften i ett oljeslageri i Mölndal.

Senare uppbud av 1.16

Handelsbolaget M E Delbanco	16.3.1846 och 11.5.1846
handl E G Holmgren	8.5.1865
handl H A Frick	13.1.1873